

به نام خدا

سوالات طرح شده در امتحانات نهایی درس جغرافیای (۳)

به تفکیک درس به درس همراه با پاسخ سوالات

(دی ۱۳۹۷ تا شهریور ۱۴۰۰)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

جغرافیا (۳) (کاربردی)

رشته ادبیات و علوم انسانی

پایه دوازدهم

دوره دوم متوسطه

پرویز شیرزاد

گروه جغرافیای بهبهان - استان خوزستان

سال تحصیلی ۱۴۰۱ - ۱۴۰۰

سوالات طرح شده در امتحانات نهایی کتاب جغرافیای (۳)

به تفکیک درس به درس همراه با پاسخ سوالات

(دی ۱۳۹۷ تا شهریور ۱۴۰۰)

ردیف	درس کتاب	بارم	تاریخ
درس اول: شهرها و روستاها			
۱	در شهرها نوگرایی و تغییرات اجتماعی کم تر است. صحیح □ غلط ■	۰/۲۵	دی ۱۳۹۷
۲	در کدام یک از کشورهای زیر، بیش از یک میلیارد نفر روستا نشین هستند؟ الف) چین و هند (ب) سومالی و اندونزی (ج) چین و پاکستان (د) هند و اندونزی	۰/۲۵	
۳	سه مورد از علل عدم موفقیت اصلاحات ارضی در ایران را بنویسید. پاسخ: تقسیم نادرست زمین، عدم حمایت دولت از کشاورزان، توجه به صنایع مونتاژ و واردات کالا از کشورهای خارجی	۰/۷۵	
۴	روستاهایی که جمعیت آنها به حد معین رسیده، با موافقت وزارت کشور شهر اعلام شده و در آنها شهرداری ایجاد می شود. صحیح ■ غلط □	۰/۲۵	خرداد ۱۳۹۸
۵	مهم ترین پدیده های مربوط به تغییرات الگوی شهرنشینی در جهان کدام است؟ الف) افزایش جمعیت شهرهای چند میلیونی (ب) مگالاپلیس (ج) حومه نشینی (د) دامنه نفوذ	۰/۲۵	
۶	بزرگ ترین و مهم ترین شهر یک ناحیه، استان یا یک کشور (جهان شهر - متروپل) است.	۰/۲۵	
۷	در سکونت گزینی انسان ها در کنار رودهایی چون دجله و فرات کدام عوامل نقش مهمی داشته است؟ پاسخ: عواملی چون آب فراوان، آب و هوای ملایم، خاک حاصلخیز جلگه ها (هر کدام ۰/۲۵)	۰/۷۵	
۸	در شهرها نوگرایی بیشتر و تغییرات اجتماعی آرام تر است. صحیح □ غلط ■	۰/۲۵	شهریور ۱۳۹۸
۹	بر اساس سلسله مراتب سکونتگاه ها، ان ها را بر اساس میزان جمعیت و .... عملکرد .... طبقه بندی می کنند.	۰/۲۵	
۱۰	سه مورد از مهم ترین ویژگی های مگالاپلیس ها را نام ببرید. پاسخ: تمرکز و انبوهی جمعیت شهری - تمرکز موسسات مالی و پولی - تمرکز صنایع دانش بنیان - فراوانی آمد و شد بین مادر شهرهای هم جوار با انواع وسایل حمل و نقل زمینی و هوایی. (ذکر ۳ مورد)	۰/۷۵	
۱۱	برای هر یک از جملات زیر اصطلاح جغرافیایی مناسب بنویسید. الف) مکان اصلی و دقیق یک سکونتگاه و محل استقرار آن روی زمین: .... مقر .... ب) « افزایش نسبت جمعیت شهرهای یک کشور یا ناحیه به روستاهای آن »: .... شهرنشینی .... ج) بخش های پیرامونی یک شهر: .... حومه .... د) بزرگ ترین و مهم ترین شهر یک ناحیه، استان یا کشور: .... مادر شهر یا متروپل	۱	
۱۲	به چه علت اطلاعات ارضی در ایران موفقیت آمیز نبوده و مهاجرت از روستا به شهر شدت گرفت؟ پاسخ: تقسیم نادرست زمین، عدم حمایت دولت از کشاورزان، توجه به صنایع مونتاژ و واردات کالا از کشورهای خارجی	۰/۷۵	
۱۳	نتیجه اصلاحات ارضی در ایران شرایط انهدام کشاورزی در نتیجه مهاجرت به روستاها را شدت داد. صحیح □ غلط ■	۰/۲۵	دی ۱۳۹۸
۱۴	با توجه به تفاوت های شهر و روستا، فرهنگ و مناسبات اجتماعی در شهرها چگونه است؟ پاسخ: نوگرایی بیشتر، تغییرات اجتماعی سریع تر. (هر کدام ۰/۲۵)	۰/۵	
۱۵	به چه علت تهران به مادر شهر ملی تبدیل شده است؟ پاسخ: افزایش جمعیت این شهر ۰/۲۵، به علت مهاجرت گسترده مردم از سراسر کشور ۰/۲۵	۰/۵	

	۱	دلایل رشد سریع شهرنشینی در آسیا و آفریقا را بنویسید. پاسخ: مهاجرت فزاینده روستاییان به شهرها ۰/۲۵، صنعتی شدن و توسعه کارخانه ها ۰/۲۵، رشد بخش خدمات ۰/۲۵، ورود این کشورها به تجارت جهانی ۰/۲۵.	۱۶
	۰/۷۵	جمعیت شهری از سه طریق افزایش می یابد، نام ببرید. پاسخ: افزایش طبیعی جمعیت شهرها ۰/۲۵، مهاجرت روستاییان به شهرها ۰/۲۵، افزایش جمعیت روستاها و تبدیل آنها به نقاط شهری یا ادغام روستاها ۰/۲۵.	۱۷
خرداد ۱۳۹۹	۰/۲۵	در انتخاب مکان برای استقرار و سکونت جمعیت، عوامل ... طبیعی ... بیشترین نقش را داشته اند.	۱۸
	۰/۲۵	مگالاپلیس ها معمولا در انتداد ... راه های ارتباطی ... به وجود می آیند.	۱۹
	۱	چهار مورد از مهم ترین عوامل شکل گیری هسته اولیه روستاها و شهرهای ایران را نام ببرید. پاسخ: ۱- دسترسی به آب ۲- قلعه های دفاعی ۳- بازارهای محلی ۴- قرار گرفتن در تقاطع راه ها (هر مورد ۰/۲۵)	۲۰
	۱	مهم ترین ملاک های تفاوت شهر و روستا را بنویسید. (۴ مورد) پاسخ: ۱- فعالیت اقتصادی ۲- میزان جمعیت ۳- وسعت و فضای سکونت و فعالیت ۴- دسترسی به خدمات و تسهیلات	۲۱
	۱	اصطلاح «جهان شهر» را توضیح دهید. پاسخ: شهرهای با بیش از ده میلیون نفر جمعیت در جهان که به سبب نقش مهم آنها در اقتصاد و تجارت جهانی، حوزه نفوذ بسیار وسیعی دارند.	۲۲
شهریور ۱۳۹۹	۱	کلمه مناسب را از داخل کمانک ( ) انتخاب و در پاسخ نامه خود بنویسید. الف) مکان اصلی و دقیق یک سکونتگاه و محل استقرار آن روی زمین (مقر - موقعیت) است. ب) متداول ترین ملاک تشخیص شهر و روستا، ملاک (اقتصادی - جمعیتی) است. ج) سرعت گسترش شهرنشینی در قاره (اروپا - آسیا) بیشتر از سایر نواحی است. د) به شهرهایی که به سبب نقش مهم آنها در اقتصاد و تجارت جهانی حوزه نفوذ بسیار وسیعی دارند، (جهان شهر - کلان شهر) می گویند.	۲۳
	۰/۵	به جز عوامل طبیعی چه عوامل دیگری در پدید آمدن یک سکونتگاه نقش دارند؟ (۲ مورد) پاسخ: ۱- عوامل سیاسی ۲- دسترسی به راه های تجاری ۳- عوامل دفاعی ۴- عوامل نظامی ۵- بازارهای محلی ۶- دسترسی به منابع و انرژی دو مورد - هر مورد ۰/۲۵	۲۴
	۱	مهم ترین تفاوت های شهر و روستا از نظر فرهنگ و مناسبات اجتماعی را بنویسید. پاسخ: در روستاها جمعیت کم و بیشتر افراد همدیگر را می شناسند و روابط خویشاوندی، وابستگی اجتماعی و همکاری بین آنها بیشتر است. آداب و رسوم و شیوه زندگی در شهر و روستا متفاوت است. در شهر نوگرایی بیشتر و تغییرات اجتماعی سریع تر است. (۴ مورد کافی است) هر مورد ۰/۲۵	۲۵
	۱	منظور از «شهرگرایی» چیست؟ پاسخ: روندی اجتماعی اقتصادی است که طی آن شیوه های زندگی، رفتار و عملکردها، ارزش ها و مظاهر شهری در روستاها و بین روستاییان رواج می یابد.	۲۶
	۱	چرا اصلاحات ارضی در ایران موفقیت آمیز نبود؟ (۴ مورد) پاسخ: تقسیم نادرست زمین، عدم حمایت دولت از کشاورزان، توجه به صنایع مونتاژ و واردات کالا از کشورهای خارجی	۲۷
دی ۱۳۹۹	۰/۲۵	هسته اولیه یک سکونتگاه، مقر و موقعیت آن را شامل می شود. صحیح □ غلط ■	۲۸
	۰/۲۵	در رتبه بندی سکونتگاه های ایران بر حسب اهمیت، روستاها در ... قاعده ... هرم قرار می گیرند.	۲۹
	۰/۲۵	متداول ترین ملاک تشخیص شهر و روستا، (فعالیت های اقتصادی - میزان جمعیت) است.	۳۰

	۰/۲۵	<p>کدام عبارت دلیل مناسبی برای جمله زیر است؟</p> <p>« امروزه نفوذ شهرها و شهرگرایی در روستاها، افزایش یافته است.»</p> <p>الف) گسترش مظاهر شهری</p> <p>ب) <u>پرواز تحولات صنعتی</u></p> <p>ج) دسترسی به خطوط ریلی</p> <p>د) تغییر شیوه های زندگی</p>	۳۱
	۱	<p>چرا مادرشهر «الف» نسبت به سایر سکونتگاه ها در استان ترسیم شده، برتری دارد؟</p> <p>پاسخ: زیرا بزرگ ترین ۰/۲۵ و مهم ترین ۰/۲۵ شهر در استان مورد نظر است. این شهر ممکن است، پایتخت ۰/۲۵ یا شهر اصلی ۰/۲۵ در استان مورد نظر باشد.</p>	۳۲
	۱	<p>چرا جمعیت شهر تهران همواره بیش از دو برابر دومین شهر پر جمعیت ایران بوده است؟</p> <p>پاسخ: با مهاجرت گسترده مردم ۰/۲۵ از سراسر کشور ۰/۲۵ جمعیت این شهر به طور مداوم ۰/۲۵ و به شدت افزایش یافته است. ۰/۲۵</p>	۳۳
	۰/۲۵	انتخاب مکان مناسب برای استقرار و سکونت جمعیت، فقط به عوامل طبیعی وابسته است. صحیح ☐ غلط ☒	۳۴
	۰/۲۵	تنوع عملکرد سکونتگاه ها سبب تغییر جایگاه آن ها، در رتبه بندی بر حسب اهمیت می شود. صحیح ☒ غلط ☐	۳۵
	۰/۲۵	<p>همه موارد از مهم ترین پدیده های مربوط به تغییرات الگوی شهرنشینی در جهان به شمار می آیند. <u>به جز:</u></p> <p>الف) افزایش شهرهای میلیونی</p> <p>ب) تغییر الگوی مکانی شهرهای میلیونی</p> <p>ج) <u>تغییر ساختمان سنی جمعیت کلان شهرها</u></p> <p>د) اختلاف قابل توجه میان سطح شهرنشینی کشورهای جهان</p>	۳۶
	۰/۷۵	<p>سه مورد از ویژگی های مناطق ابرشهری را نام ببرید.</p> <p>پاسخ: تمرکز و انبوهی جمعیت، تمرکز موسسات مالی و پولی، تمرکز صنایع دانش بنیان، فراوانی آمد و شد بین مادر شهرهای هم جوار با انواع وسایل حمل و نقل زمینی و یا هوایی. (سه مورد کافی است. هر مورد ۰/۲۵)</p>	۳۷
	۰/۲۵	مردم بر حسب نیاز، هسته اولیه یک سکونتگاه را برای زندگی انتخاب می کنند. صحیح ☒ غلط ☐	۳۸
	۰/۲۵	فعالیت کشاورزی غالب در بیشتر روستاها، ... <u>زراعت</u> ... است.	۳۹
	۰/۲۵	سلسله مراتب سکونتگاه ها به معنای رتبه بندی آن ها بر حسب (میزان جمعیت - <u>اهمیت</u>) است.	۴۰
	۰/۲۵	<p>کدام مورد از ویژگی های « دوره شهرنشینی کند » در کشورمان بوده است؟</p> <p>الف) کاهش موالید نسبت به مرگ و میر</p> <p>ب) <u>افزایش تولید محصولات کشاورزی</u></p> <p>ج) ادغام روستاها در بافت شهری</p> <p>د) وابستگی بودجه کشور به درآمد حاصل از نفت</p>	۴۱
	۰/۵	دو مورد از عوامل موثر در شکل گیری حومه ها را در اطراف شهرها نام ببرید.	۴۲
	۰/۵	پاسخ: افزایش شهرنشینی، ۰/۲۵ گسترش حمل و نقل و وسایل ارتباطی ۰/۲۵	۴۳
	۰/۵	<p>معمولا شکل مگالا پلیس هایی که در امتداد راه های ارتباطی شکل گرفته اند، چگونه است؟</p> <p>پاسخ: خطی ۰/۲۵ و کریدوری ۰/۲۵ یا (خوشه ای و کهکشانی)</p>	۴۳

	۱	<p>با مقایسه حوزه نفوذ دو سکونتگاه « مادر شهر ملی و جهان شهر »، دامنه نفوذ کدام یک گسترده تر است؟ (ذکر دلیل الزامی است.)</p> <p>پاسخ: جهان شهر ۰/۲۵ زیرا ساکنین نواحی پیرامون ۰/۲۵ ، برای دریافت کالا و خدمات ۰/۲۵ از آن سکونتگاه باید مسافت بیشتری را طی کنند. ۰/۲۵</p>	۴۴
--	---	---	----